

шчопае-Пагарэчча, Іпа-Вішанскае балота. На тэр. Цэнтральнапалесскага геабат. раёна заказнік-журавіннік *Бабінец*, *Чырковіцкі заказнік-журавіннік*, *Жыткавіцкі батанічны заказнік*; помнікі прыроды — *Вягчынскае месцазнаходжанне рададэндрану жоўтага*, *Гарбавіцкія ельнікі*.

Прыпяцка-Мазырскі геабатанічны раён ахоплівае Мазырскае Палессе (з Мазырскай градоў) і ч. Прыпяцкага Палесса. Уключае Мазырскі лягас паўд. ч. Жыткавіцкага і Пётрыкаўскага паўн. ч. Лельчыцкага, Ельскага і Нараўлянскага лягасаў. Сярэдняя лясістасць 60%. Пераважаюць субравыя хвойнікі верасова-імшыстыя і даўгамошна-чарнічныя, нярэдка з прымесю дубу ў падросце. На ўсёй акрузе пашыраны дубровы, часцей арляковыя і чарнічныя, менш кіслічныя і сніткавыя. Уздоўж Прыпяці вял. масіў поймавых лясоў — *Тураўскія дубровы*. Трапляюцца астраўныя ельнікі. На тэр. раёна буйныя балотныя масівы *Межы*, *Кандаль-Яловец-Вольхава*, *Гала*; *Прыпяцкі ландшафтна-гідралагічны запаведнік*, *Букчанскі заказнік-журавіннік*. У пойме Прыпяці і яе прытокаў злакавыя і асакковыя поймавыя лугі.

Паўднёва-Палескі геабатанічны раён займае правабярэжжа Сцвігі, даліну Славечны і Убарці, водападзел паміж Прыпяццю і Дняпром (каля г. п. Камарыні). Ахоплівае лясы Мілашавіцкага, Камарынскага, паўд. ч. Ельскага, Нараўлянскага, Лельчыцкага і Першамайскага лягасаў. Сярэдняя лясістасць 54,3%. Пераважаюць хвойнікі верасова-імшыстыя (да 70% пл. лясоў), чарнічныя і багунова-сфагнавыя. Сярод іх трапляюцца арлякова-чарнічныя і сніткава-кіслічныя дубровы. У міжраччы Сцвігі і Убарці масівы пераходных і вярховых балот. Лякальна раскіданы асобныя ўчасткі бязлесных нізінных балот.

Гомельска-Прыдняпроўскі геабатанічны раён займае Гомельскае Палессе (з Хойніцка-Брагінскімі вышынямі) у межах Дняпроўска-Прыпяцкага водападзелу, паўд. ч. Чачорскай раўніны. Уключае лясы Гомельскага, Васілевіцкага, Першамайскага, Рэчыцкага, зах. ч. Калінкавіцкага, паўд. ч. Светлагорскага і Буда-Кашалёўскага лягасаў (гл. адпаведныя арт.). Сярэдняя лясістасць 32%. Вял. масівы хвойнікаў размешчаны ўздоўж Дняпра, Вярэзіны, Сажа, пераважаюць бруснічна-імшыстыя тыпы. Значныя ўчасткі дуброў з грабовым ярусам, найб. арляковых і кіслічна-сніткавых. Трапляюцца крапіўныя дубровы з дамешкам ясеню і вольхі чорнай. Многія грабовыя дубровы змяніліся бярознікамі і асінікамі кіслічна-сніткавымі. У міжраччы Віці і Брагінкі чорнаалешнікі асакковыя, вятроўнікавыя і крапіўныя. На тэр. раёна вял. балотныя масівы візінага тыпу: *Паганянскае балота*, *Васілевічы-2*, *Ладава балота*, *Васілевічы-1*, *Камарынскае балота*; *Веткаўскі батанічны заказнік*, *Шабрынскі батанічны заказнік*, помнікі прыроды *Шалкавіцкая дуброва* і *Добрушскія ельнікі*.

Літ.: Юркевич И. Д., Гельтман В. С. География, типология и районирование лесной растительности Белоруссии. — Мн., 1965, с. 249—260.

В. В. Майрышчай.

ПАЛЕСКАЯ БАЛОТНАЯ СТАНЦЫЯ, даследчая ўстанова, якая комплексна вывучае метэаралаг. ўмовы і гідрэагэал., гідралаг., гідрэфіз., аграметэаралаг., актынаметрычныя асаблівасці асушаных балот. Уваходзіць у склад Бел. рэсп. ўпраўлення па гідрэагэалогіі і кантролю прыроднага асроддзя. Утворана ў 1947 каля пас. Палескі (да 1969 — Крастунова) Лунінецкага р-на. Вывучае рэжым масіву нізінных балот, якія асушаны і гаспадарча асвоены ў 1959—73. Цесна супрацоўнічае з *Палескай даследна-меліярацыйнай станцыяй*, якая вывучае гэты масіў.

У першыя гады праводзіліся назіранні толькі за ўзроўнямі грунтавых водаў у гідралаг. свідравінах і ўзроўнем р. Борык. З пач. 1950-х гадоў у сувязі з інтэнсіўным асаўненнем балот Палесса станцыя расшырыла праграму даследаванняў. Праводзяцца назіранні за ўзроўнем і т-рай грунтавых водаў у свідравінах; назіранні на метэаралаг. пляцоў-

цы па праграме станцыі 2-га р. выпарэннем з воднай і балотнай няў, атм. ападкамі ў некалькіх і запасаў вады ў снезе на участку і пад кронамі дрэў у эрыяд; за прамярэннем і алтаўлота, прытокам вады ў балотаў з яго (штоздэнныя расходы), дам балотных водаў. Пры пеці вых назіраннях вымяраюцца р-ны баланс, т-ра і вільготнасць скорасць ветру на выш. 0,5 і тарфянога слоя. Вылічаюцца ты цеплабалансавыя велічыны, энт турбулентнасці, патак цяп. флююу залеж, турбулентны пат у атмасферу, затраты цяпла на не вады з паверхні балота. Да ня балота праведзены палявыя ванні па вызначанню гідрэфіз. вадцэй торфу; каэфіцыента ўзроўню балотных водаў пры в. ападкаў, водапранікальнасці залежы метадам аднаўлення вады, каэфіцыента фільтравання слою балота, вадпаддачы тарфяны металам прадзіравання калю каплярых уласцівасцей мохана аб'ёмнай вагі торфу і мохавага інш.

Метэаралаг. назіранні прав. ў цэнтры балотнага масіву. Млы назіранняў паказальныя на 25—35 км вакол станцыі і найшыя сярэднямесячныя і гадавыя метэаралаг. паказчыкі (табл.). Працягласць перыяд рэднясутачнымі т-рамі выш. 0°С — 247 сут, вегет. перыяд безмарозны — 136 сут. Апошні разак у наветры ў сярэднім першы — 25 верасня. (Сярэдняя т-ра паветра ў студз. (1975) да —14,3°С (1963), у л. 14,3° (1979) да 20,6°С (1959)). абс. мінімум т-ры паветра ні —35°С і абс. максімум бол. 36°С раз у 20 гадоў. Раз у 7 назіраюцца павышана-вільгады (ападкаў больш за 750

Метэаралагічныя паказчыкі за перыяд назірання на Палескай балотнай станцыі

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Тэмпература паветра, °С												
сярэднясутачная	-5,5	-4,7	-0,6	6,9	13,7	16,7	18,3	16,9	12,4	6,6	1,2	-3,3
абсалютны мінімум	-36	-34	-28	-16	-6	-1	3	1	-1	-20	-25	-29
абсалютны максімум	10	13	21	30	33	36	37	36	31	27	24	12
Тэмпература паверхні глебы, °С												
сярэднясутачная	-6	-5	-1	8	17	22	23	20	14	7	1	-4
абсалютны мінімум	-41	-40	-30	-18	-8	-1	2	0	-6	-26	-27	-32
Сярэдняя тэмпература глебы на глыбіні												
0,05 м					16,0	20,1	21,8	19,4	14,1	7,5		
0,10 м					15,6	19,6	21,4	19,3	14,3	7,7		
0,15 м					15,3	19,2	21,2	19,3	14,4	8,0		
0,20 м					14,0	18,7	20,9	19,0	14,5	8,2		
Сярэдняя скорасць ветру, м/с	3,8	3,8	3,8	3,4	3,1	2,6	2,6	2,5	2,6	3,1	3,9	3,7
Сярэдняя колькасць сутак з ветрам 15 м/с і больш	0,2	0,4	0,0	0,1	0,2	0,2	0,4	0,3	0,2	0,3	0,1	0,1
Сярэдняя адносная вільготнасць паветра, %	86	84	77	72	70	72	74	79	82	83	89	89
Сярэдняя колькасць ападкаў, мм	35	37	35	44	59	71	90	73	51	46	45	43
Сярэдняя колькасць сутак												
ясных	1,9	1,8	4,7	3,9	3,0	3,8	4,1	4,1	4,8	2,7	1,1	1,9
пахмурных	19,2	15,5	12,6	10,3	8,4	7,0	7,8	7,9	7,9	12,7	20,6	20,5